

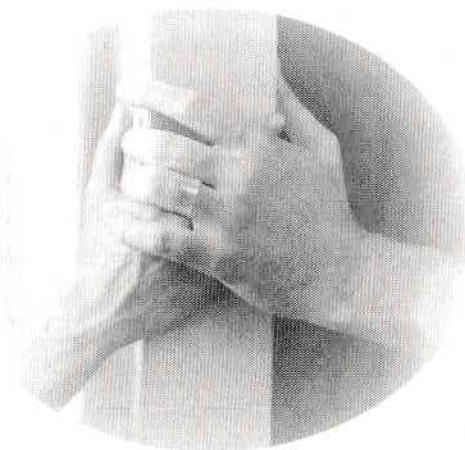
LBRIS

We know
books

Pr. Constantine Nasr

ARTA CĂSNICIEI

*Cum să rămâneți împreună
când lumea vă desparte*

Traducere de Alina Marc-Ciulacu

THEOSIS
2021

CUPRINS

Mulțumiri	6
<i>PARTEA ÎNTĂI: CUM SĂ STĂPĂNIM ARTA CĂSNICIEI</i>	
Totul ține de relație	10
Și vor fi amândoi un trup	17
Așadar, cum v-ați cunoscut?	25
Oglindă, oglinjoară	34
Purceluși și case trainice	46
Vârste și etape ale vieții	69
Pietre scumpe și temelii solide	80
Creioane și cărți de colorat	115
Nu e Camelot	121
Întrecerea tinerilor însurăței	131
<i>PARTEA A DOUA: CUNUNIA ORTODOXĂ</i>	
Îndrumări premergătoare nunții	164
Rânduiala Cununiei în Biserica Ortodoxă	173
<i>Epilog: Trei sfaturi înțelepte privitoare la căsătorie</i>	200

Capitolul 1

Totul ține de relație

În decursul anilor mei de preoție, am învățat din experiență nemijlocită că o căsnicie reușită presupune angajament – unul care trebuie să includă efort, adaptare și renunțarea la voia proprie. Am fost, de asemenea, martor la dinamica vieții rezultată dintr-un astfel de angajament. Prin acesta se poate produce minunea ca un bărbat și o femeie să devină un singur trup, într-o căsnicie frumoasă și aducătoare de împlinire pentru ambii soți.

Pentru creștinii ortodocși, căsătoria este o Taină. Ea este sfântă pentru cei care îl iubesc pe Hristos și fac voia Lui. „Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup. Așa încât nu mai sunt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu omul să nu despartă” (Matei 19, 5-6).

Când m-am căsătorit cu soția mea, Sharon, aveam 28 de ani. Am cunoscut-o cu ocazia unei conferințe despre viața în parohie, desfășurată la Boston, în 1972, și ceea ce m-a atras la ea au fost ochii ei și rochia pe care o purta. Am găsit o cale de a o întâlni, iar după nici trei luni în care i-am făcut curte, am început să vorbim despre căsătorie. Din marea Lui

milă, Domnul m-a binecuvântat cu darul vieții împreună cu această femeie. Am avut „întâlniri” la telefon și, după ce am fost de câteva ori în vizită la ea acasă, în Pawtucket, Rhode Island, ne-am și căsătorit.

Nu am participat la nicio ședință de consiliere maritală, nici nu am urmat cursuri de îmbunătățire a căsniciei. Percepția mea asupra căsătoriei și educația în privința a ce înseamnă să fii soț au provenit din observarea felului în care trăiau și se comportau părinții mei, a modului în care își exersau răbdarea unul față de altul și își rezolvau problemele. Am învățat, de asemenea, de la părinții lui Sharon. Au fost un minunat model de căsnicie plină de iubire, în care doi oameni devin un trup. Ceea ce se spune în Pildele lui Solomon a fost valabil în cazul nostru: „Deprinde pe tânăr cu purtarea pe care trebuie s-o aibă; chiar când va îmbătrâni nu se va abate de la ea” (Pildele lui Solomon 22, 6).

Nu vreau să spun prin asta că părinții noștri nu au avut niciodată de înfruntat perioade dificile. Au fost și momente în care erau puși pe harță și se ciondăneau, nervoși. Câteodată mai curgeau și lacrimi. Și aș minți dacă aș susține că nu am întâmpinat probleme și provocări serioase în viața mea de familie. Dar o căsnicie se dezvoltă pe măsură ce doi oameni își descoperă un numitor comun și un mod de a înfrunta împreună problemele. Noi am trecut prin toate crizele arătând respect și delicatețe unul față de altul. Și cel mai important, niciodată nu ne-am raportat la căsnicia noastră sau la celălalt ca la un lucru de la sine înțeles.

De 38 de ani, Sharon și cu mine ne construim împreună căsnicia. Discutăm despre căsnicie și despre viața noastră

împreună. Cerem sfaturi înțelepte de la cupluri cu căsnicii fericite. Citim pe această temă. Totodată, tragem învățăminte din greșelile care au dus la destrămarea unor căsnicii. Pe scurt, lucrăm tot timpul asupra relației noastre.

Când am fost hirotonit preot, în 1973, eram eu însumi proaspăt căsătorit și aveam nevoie de îndrumare în a povățui tinerele cupluri și a le pregăti pentru legământul sacru al căsătoriei. Eram dornic să învăț de dragul celor pe care îi îndrumam și, cum eram proaspăt căsătorit, și pentru mine însumi.

După 38 de ani în care am citit, am studiat și am oferit sfaturi pentru căsătorie, după nenumărate ore dedicate unor căsnicii cu probleme, am ajuns la convingerea că trebuie să vă împărtășesc ceea ce am învățat despre căsătorie. Sunt primejdii care trebuie evitate. Dar sunt și cunoștințe de asimilat și se poate dobândi experiență de viață.

Într-o scenă din filmul *Four Christmases (De Crăciun nu stăm acasă!)*, un cuplu participă la un curs de dans pentru a învăța să danseze la propria nuntă. Când sunt întrebați care e data nunții, personajele interpretate de Vince Vaughn și Reese Witherspoon se dezlănțuie într-un discurs împotriva căsătoriei și încep să peroreze despre faptul că provin din cămine destrămate și că nici prin gând nu le trece să-și distrugă relația printr-un lucru care le cere efort, numit căsătorie. Desigur, până la sfârșitul filmului, ei descoperă importanța valorilor familiale.

Cuplurile sunt foarte dornice să ia lecții de dans înaintea nunții, pentru că nu vor să se facă de răs la petrecerea de nuntă. Personajele interpretate de Vaughn și Witherspoon era

dispuse să își asume efortul de a învăța să danseze împreună, dar nu și să își dea silința pentru o căsnicie funcțională.

O căsnicie fericită nu se obține fără strădanie. Asemenea unui dans elaborat, căsnicia este arta prin care două persoane învață să danseze grațios prin viață, în același ritm. Pentru a deveni un dansator desăvârșit, e nevoie de foarte multe lecții, timp de mai mulți ani. A învăța să te miști plin de grație prin viață, în același ritm cu soțul sau soția, presupune un efort săptămânal, dacă nu chiar zilnic. Nu e niciodată prea târziu să înveți să dansezi. Și nici să ajungi să stăpânești arta căsniciei. Lecțiile vor dura toată viața, dar exact asta înseamnă căsnicia: o viață întreagă prin care să te miști cu grație, în același ritm cu perechea ta.

În decursul anilor, am strâns o mare cantitate de informație referitoare la căsătorie, grație căreia am devenit atât un sfătuitor mai competent, dar și un soț mai bun. Pe baza acesteia am alcătuit exerciții practice pe care cuplurile ca voi le-au socotit a fi extrem de folositoare pentru a învăța să stea de vorbă despre ei înșiși și despre așteptările și visurile lor legate de căsătorie².

Nimeni nu își dorește să eșueze în căsnicie. Acesta e motivul pentru care citiți cartea de față. Indiferent că sunteți în faza de curtare ori deja căsătoriți, fie că sunteți la prima căsătorie sau la a doua, chiar dacă ați ajuns într-un impas în căsnicia voastră ori doar căutați modalități de a vă îmbunătăți căsnicia din rațiuni de întreținere preventivă, cartea aceasta vi se adresează.

² Am încercat să citez toate sursele folosite. Dar unele informații au devenit parte din mine în asemenea măsură, încât nu mai reușesc să îmi amintesc de unde provin.

Vă mai amintiți de prima dată când v-ați îndrăgostit? Mai știți cum o asaltați, îi aduceați flori, îi dădeați mereu întâlnire? Vă aduceți aminte cât de mult vă doreați să împărtășiți fiecare clipă cu el și că vi se părea bărbatul cel mai bun din lume?

Cei mai mulți dintre noi am trecut prin asta. Așa că hotărâm să ne căsătorim, să ne așezăm la casa noastră, să ne punem pirostriile – hotărâm să ne întemeiem o familie. Plănuim în amănunt ziua nunții. Ce vom purta? Ce vom spune? Unde vom merge?

Ne petrecem luni de zile făcând planuri peste planuri pentru marea zi, dar cum rămâne cu zilele, săptămânile, lunile și anii care vor urma? Cât timp petrecem plănuind cum vor fi aceștia? Din păcate, suntem atât de prinși cu planurile pentru nuntă, încât uităm să ne pregătim pentru căsnicie.

Și pentru că nu ne-am pregătit pentru căsnicie:

- Acum preferi să ieși cu băieții, nu cu iubita ta.
- Singurele flori pe care le cumperi sunt pentru plantat în grădină.

- Singurele întâlniri pe care ți le mai fixezi sunt programările la stomatolog.

- Dacă ar mai trebui să petreceți fie și un singur minut împreună, s-ar putea să fie ultimul.

- Ajungi să îți spui că nu l-ai mai vrea nici dacă ar fi ultimul bărbat de pe fața pământului³.

Televiziunea ne-a oferit serialul *Desperate Housewives* (Neveste disperate). Dar suntem și un popor de soți disperați și cu căsnicii disperate. Dacă ne uităm la instituțiile

de bază pe care se sprijină societatea, cum sunt familia, religia, instituțiile politice și sistemul educațional, vedem pretutindeni în jur că se află, cele mai multe dintre ele, în diferite stadii de degradare.

Singura care nu se află în colaps este Biserica Ortodoxă. Biserica joacă un rol important în viața omului și în viața familiei. Ea reprezintă o oază de normalitate în mijlocul unei nații în care nu mai domnește consensul în privința valorilor. Știind că mai bine de jumătate dintre căsătorii sfârșesc prin divorț, nu e greu ca oamenii să fie descurajați și, la fel ca personajele interpretate de Vince Vaughn și Reese Witherspoon, să se lanseze în perorații împotriva căsătoriei.

Am scris această carte cu scopul de a fi dătătoare de speranță. O căsnicie reușită nu este ceva imposibil, dar nu se obține din întâmplare. Se spune, ce-i drept, că o cununie se face în cer, dar ea este trăită pe pământ. Aici este locul în care ne dăm silința pentru a ajunge să stăpânim arta căsniciei.

Cartea se concentrează în primul rând asupra realităților din interiorul unei căsnicii. Nu ne căsătorim cu părinții partenerului nostru, nici cu rudele ori cu prietenii acestuia. Ne căsătorim cu perechea noastră, pe care o iubim și care are nevoie de toată grija și atenția pe care suntem capabili să i le acordăm, nu doar în săptămânile sau zilele premergătoare nunții, ci în zilele, lunile și anii care vor urma. Mirii își iau un angajament unul față de altul, așa cum se spune în ceremonia protestantă, „la bine și la rău, în bogăție și în sărăcie, în boală și în sănătate, renunțând la toți ceilalți, până când moartea ne va despărți”.

În domeniul imobiliar, cele trei cele mai importante

³ Brian Bolton, *Desperate Marriages*. Descărcat de la *SermonCentral.com* în 21.12.2005.

calități ale unei proprietăți avantajoase se spune că sunt „locația, locația și locația”. Cele trei cele mai importante calități ale unei căsnicii reușite sunt „relația, relația și relația”. Această carte se axează pe ambii parteneri și pe modul în care cei doi devin una.

Capitolul 2

Și vor fi amândoi un trup

E misiunile de televiziune de tipul The Bachelor (Burlacul) și The Bachelorette (Burlăcița) au trivializat relațiile până la a le reduce la un soi de produs de vitrină, într-o varietate de decoruri exotice. Platformele online de servicii matrimoniale au devenit pețitorii zilelor noastre, numai că nu părinții sunt acum cei care aranjează căsătoria, ci calculatorul. În momentul în care „se cuplează”, oamenii care recurg la aceste servicii consideră că și-au găsit „sufletul pereche”. Întrucât computerul a stabilit că sunt compatibili, după numai câteva întâlniri, încep deja să facă planuri de nuntă. Adesea își scriu chiar ei jurămintele, prin care își făgăduiesc iubire veșnică unul altuia, și se căsătoresc.

Dar, mai devreme sau mai târziu – uneori mai devreme –, luna de miere se termină. În perioada de curtare, ambii încearcă să se vândă cât mai bine celuilalt, așa că au o purtare plină de bunătate și de curtoazie. Însă odată intrați în rutina vieții de zi cu zi, dovezile de bunătate și de curtoazie, datorită cărora afecțiunea și dragostea dintre ei ar trebui să crească și să devină mai solide, încep să se rărească.

Nu puține sunt soțiile care, după câțiva ani de căsnicie,

se văd în situația de a-și spune:

- Înainte îmi ținea ușa deschisă.
- Înainte mă aștepta el pe mine.
- Îmi aducea flori sau bomboane.
- Își amintea de ziua mea de naștere.
- Ne dădeam întâlnire.
- Zăboveam îndelung la masa de prânz.
- Petreceam timp cu familia mea.
- Cheltuia bani cu mine.
- Era sensibil la nevoile mele.
- Chiar auzea ceea ce spun.
- Îmi împărtășea gândurile și preocupările lui.

La rândul lui, și soțul are, bineînțeles, propria listă:

- Înainte mă încuraja să joc golf.
- Purta cămăși de noapte atrăgătoare.
- Îmi gătea felurile de mâncare preferate.
- Se întâlnea cu mine la masa de prânz.
- Îmi cumpăra aftershave-uri deosebite.
- Mă ținea de mână în mașină.
- Voia să aprindem focul în șemineu.
- Nu avea afurisitele astea de migrene.

În momentul în care cuvântul „înainte” ajunge în prim-plan – când trecutul arată mai bine decât prezentul –, relația are probleme. Pe cât de ușor ne este să ne străduim să ne vindem cât mai bine pentru a începe o relație, pe atât de ușor dăm greș când vine vorba să lucrăm pentru a ne cultiva relația și a ne însuși arta căsniciei. Dacă nu băgăm de seamă, acei „înainte” din listă vor ajunge să ne afecteze starea de

spirit, iar căsătoria se va termina printr-un divorț.

Poate că e ușor să te cuplezi, dar nu e deloc ușor să întreții o relație. Aceasta presupune evoluție. Doi oameni, bărbat și femeie, care pot fi niște personalități total opuse, sunt chemați să devină una. Acesta nu este un act unic ori un eveniment singular. O relație trebuie să se dezvolte, să devină mai profundă, să se maturizeze.

Referatul biblic despre crearea bărbatului și a femeii din capitolul 2 al cărții Facerea ne ajută să înțelegem natura evolutivă a relațiilor. În versetul 18, Dumnezeu, care l-a creat pe om și l-a așezat în mijlocul grădinii raiului, ca să o lucreze, spune: „Nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el”.

Relațiile ne împiedică să fim singuri. Dar a nu fi singur înseamnă mai mult decât a nu fi de unul singur. Chiar dacă te afli într-un autobuz aglomerat, tot te poți simți singur. A fi singur înseamnă a nu avea pe nimeni căruia să îi împărtășești gândurile și sentimentele. Doi oameni căsătoriți se pot simți tot singuri dacă relația lor din perioada de curtare nu evoluează într-o relație de căsătorie, în care cei doi devin tot mai deschiși unul față de celălalt, împărtășindu-și cele mai intime gânduri și sentimente. Nu e bine să fii singur. Iar dacă o persoană căsătorită este tot singură în interiorul căsniciei, asta nu numai că nu este bine, dar se poate dovedi dezastruos.

„O să îi fac un ajutor potrivit pentru el.” Soțiile noastre nu sunt mână de lucru. Nu sunt servitoarele noastre. Ci sunt un ajutor potrivit pentru noi. Sunt perechile noastre, și împreună formăm o relație reciproc avantajoasă, în care ne ajutăm, ne susținem și ne încurajăm unul pe altul, fiind cei mai